

รายงานผลการดำเนินงาน ของทูลหมขุนเวียง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

	หน้า
1. สันทรัพย์ หนีสินและสันทรัพย์/ส่วนของทูล	2
2. รายได้ ค่าใช้จ่าย และรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย	5
3. การเรียกให้ทูลหมขุนเวียงนำทูลหรือทำไรส่วนเกิน ของทูลหมขุนเวียงส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน	8
4. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ	8
5. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง	10
6. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	14

รายงานผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 มาตรา 31 และมาตรา 35 บัญญัติให้ กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล และทุนหมุนเวียน ที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลซึ่งกฎหมายมิได้บัญญัติเรื่องการประเมินผลไว้เป็นการเฉพาะเป็นประจำทุกปี โดยต้องประเมินในด้านการเงิน การปฏิบัติการ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การบริหารจัดการ ทุนหมุนเวียน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงานและลูกจ้าง และ ด้านการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และมาตรา 33 บัญญัติให้กรมบัญชีกลางรวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียนทั้งหมด ต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อทราบต่อไป

ดังนั้น ในฐานะที่สำนักงบประมาณของรัฐสภาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการสนับสนุนข้อมูล ทางวิชาการให้แก่ฝ่ายนิติบัญญัติ จึงกำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และจัดทำรายงานเป็นรายไตรมาส โดยใช้ข้อมูลรายงานงบทดลองภาพรวมจากระบบบริหารจัดการเงินนอกงบประมาณ (Non – Budgetary Management System : NBMS) ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ซึ่งปัจจุบันมีทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งตามกฎหมายรวมจำนวน 115 ทุน จำแนกเป็นทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 จำนวน 113 ทุน และทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งตามกฎหมายอื่นจำนวน 2 ทุน คือ กองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม และกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้งนี้ กรมบัญชีกลาง ในฐานะที่เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ได้จัดประเภทของทุนหมุนเวียนตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และภารกิจ ออกเป็น 5 ประเภท ประกอบด้วย เพื่อการกักขัง เพื่อการจำหน่ายและการผลิต เพื่อการบริการ เพื่อสงเคราะห์ และสวัสดิการสังคม และเพื่อการสนับสนุนส่งเสริม

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568 ทุนหมุนเวียนรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบ NBMS จำนวน 112 ทุน จากทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวน 115 ทุน โดยกองทุนที่ไม่มีการรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบ NBMS จำนวน 3 ทุน ดังนี้

1. กองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ เนื่องจากยังไม่ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์จัดตั้ง ทั้งนี้ กองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพศึกษาฯ เป็นทุนหมุนเวียนมีรายได้มาจากสถานประกอบการหรือเอกชนมอบให้แก่กองทุนฯ หรือมีผู้บริจาคหรืออุทิศให้แก่กองทุนฯ เงินที่ได้รับจากต่างประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ โดยปัจจุบันยังไม่มีรายได้จากแหล่งที่มาดังกล่าวที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

2. กองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน เนื่องจากอยู่ระหว่างการพิจารณาสถานะทุนหมุนเวียนของศาลปกครองสูงสุด

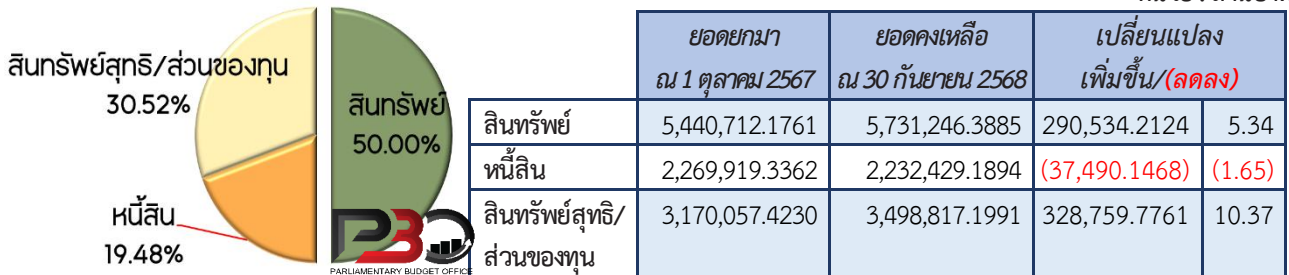
3. กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมจังหวัด เนื่องจากอยู่ระหว่างยุบรวมกับกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2558 ทั้งนี้ สินทรัพย์รวมของกองทุนฯ ที่ปรากฏในระบบ NBMS จำนวน 5.2612 ล้านบาท ไม่มีรายการเคลื่อนไหวตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ดังนั้น สินทรัพย์ของทุนหมุนเวียนรวม สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2569 จึงไม่นับรวมสินทรัพย์ของกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมจังหวัด

โดยในภาพรวมผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน มีรายละเอียด ดังนี้

1. สินทรัพย์ หนี้สิน และสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนของทุน

ข้อมูลจากระบบบริหารจัดการเงินนอกงบประมาณ (Non – Budgetary Management System : NBMS) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568 พบว่า ในภาพรวมทุนหมุนเวียน จำนวน 112 ทุน มีสินทรัพย์ จำนวน 5,731,246.3885 ล้านบาท หนี้สิน จำนวน 2,232,429.1894 ล้านบาท และสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนของทุน จำนวน 3,498,817.1991 ล้านบาท โดยมีรายการเคลื่อนไหว ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ที่มา: ข้อมูลรายงานงบทดลองภาพรวม จากระบบ NBMS กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

1.1 สินทรัพย์รวม มีทั้งสิ้น จำนวน 5,731,246.3885 ล้านบาท ประกอบด้วยรายการสำคัญ ดังนี้

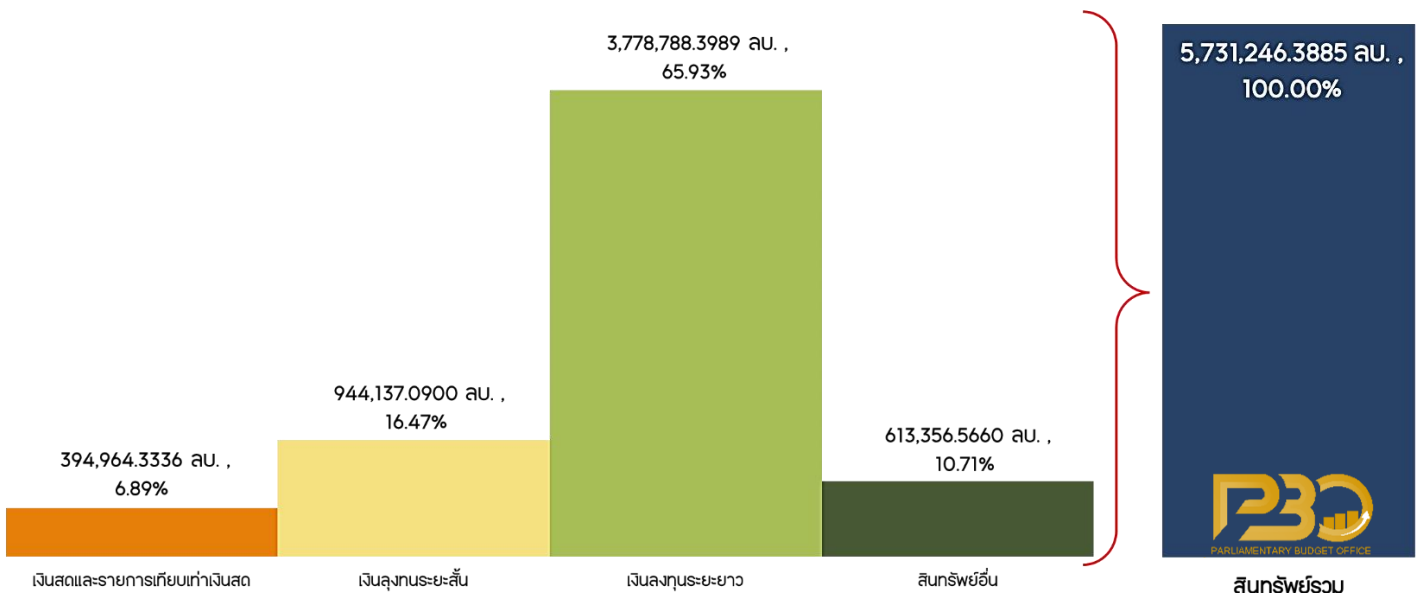
1.1.1 สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง (เงินสด รายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุน)

(1) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	จำนวน	394,964.3336 ล้านบาท
(2) เงินลงทุนระยะสั้น	จำนวน	944,137.0900 ล้านบาท
(3) เงินลงทุนระยะยาว	จำนวน	3,778,788.3989 ล้านบาท
รวมเงินสด รายการเทียบเท่าเงินสดฯ	จำนวน	5,117,889.8225 ล้านบาท

1.1.2 สินทรัพย์อื่น

สินทรัพย์อื่น	จำนวน	613,356.5660 ล้านบาท
สินทรัพย์รวม	จำนวน	5,731,246.3885 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

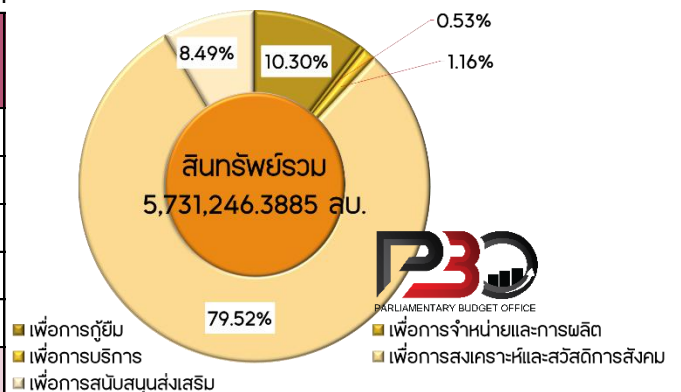
ที่มา: ข้อมูลรายงานงบทดลองภาพรวม จากระบบ NBMS กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

จากข้อมูลพบว่า ทุนหมุนเวียนมีความสามารถในการชำระหนี้สูง โดยมีสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องมากกว่าหนี้สิน จำนวน 2.57 เท่าของหนี้สินรวม ทั้งนี้ สินทรัพย์ของทุนหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนระยะยาว จำนวน 3,778,788.3989 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 65.93 ของสินทรัพย์รวม และเงินลงทุนระยะสั้นจำนวน 944,137.0900 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.47 ของสินทรัพย์รวม ซึ่งเงินลงทุนเหล่านี้เป็นเงินที่กองทุนได้รับจากสมาชิก และเงินสมทบตามกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุนหมุนเวียนนำรายรับนั้นไปจัดสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์ให้แก่สมาชิก และนำไปลงทุนในสินทรัพย์ หรือนำฝากไว้ที่ธนาคารพาณิชย์ เพื่อแสวงหารายได้หรือผลกำไรจากการลงทุน ก่อนจ่ายคืนให้แก่สมาชิกตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ประกอบด้วย กองทุนประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนเงินทดแทน กองทุนสงเคราะห์ กองทุนการออมแห่งชาติ และกองทุนเพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภา

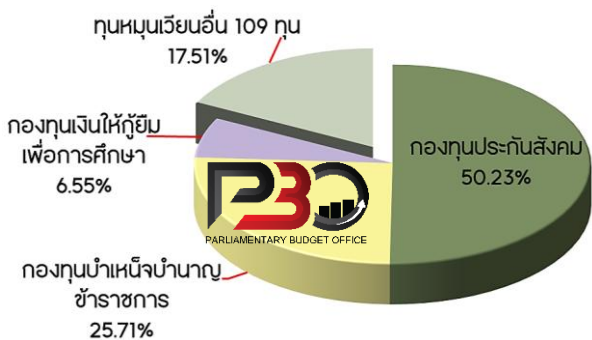
เมื่อจำแนกตามประเภทของทุนหมุนเวียนพบว่า ทุนหมุนเวียนเพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมมีสินทรัพย์สูงที่สุด จำนวน 4,557,705.1614 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.52 ของสินทรัพย์รวม ขณะที่ทุนหมุนเวียนเพื่อการจำหน่ายและการผลิตมีสินทรัพย์ต่ำที่สุด จำนวน 30,126.3191 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.53 ของสินทรัพย์รวม รายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	สินทรัพย์รวม
เพื่อการกู้ยืม	590,136.1839
เพื่อการจำหน่ายและการผลิต	30,126.3191
เพื่อการบริการ	66,664.1596
เพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	4,557,705.1614
เพื่อการสนับสนุนส่งเสริม	486,614.5645
ผลรวมทั้งหมด	5,731,246.3885

ที่มา: ระบบ NBMS กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

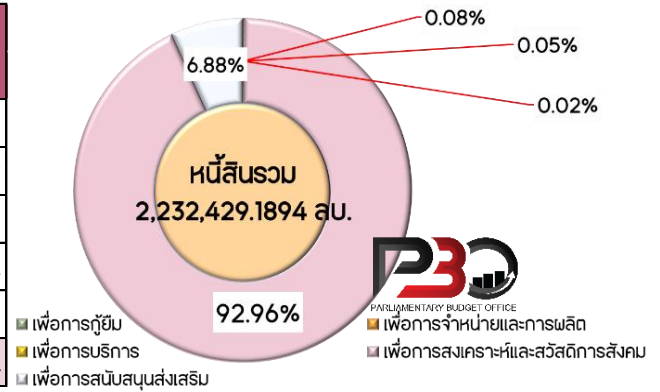

ทั้งนี้ ทุนหมุนเวียนที่มีสินทรัพย์สูงที่สุด คือ กองทุนประกันสังคม มีสินทรัพย์ จำนวน 2,878,515.1190 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 50.23 ของสินทรัพย์รวม กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีสินทรัพย์ จำนวน 1,473,715.4230 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.71 ของสินทรัพย์รวม และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีสินทรัพย์ จำนวน 375,549.7272 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.55 ของสินทรัพย์รวม

1.2 หนี้สินรวม มีทั้งสิ้น จำนวน 2,232,429.1894 ล้านบาท โดยทุนหมุนเวียนเพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมมีหนี้สินสูงที่สุด จำนวน 2,075,331.5054 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.96 ของหนี้สินรวม ขณะที่ทุนหมุนเวียนเพื่อการบริการมีหนี้สินต่ำที่สุด จำนวน 489.4509 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของหนี้สินรวม ทั้งนี้ ในภาพรวมพบว่า ทุนหมุนเวียนมีสภาพคล่องในการชำระหนี้ 2.57 เท่าของหนี้สินรวม รายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	หนี้สินรวม
เพื่อการกู้ยืม	1,873.5249
เพื่อการจำหน่ายและการผลิต	1,134.1897
เพื่อการบริการ	489.4509
เพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	2,075,331.5054
เพื่อการสนับสนุนส่งเสริม	153,600.5185
ผลรวมทั้งหมด	2,232,429.1894

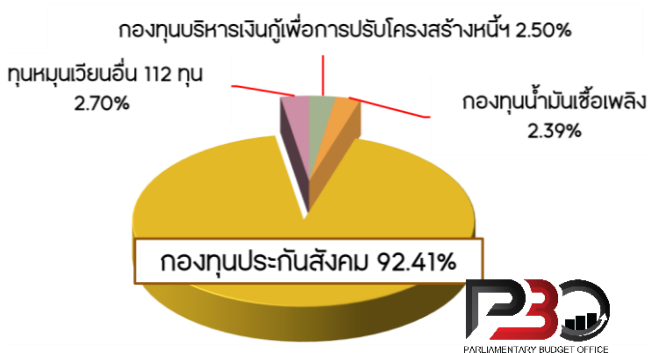

ที่มา: ระบบ NBMS กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

การที่ทุนหมุนเวียนเพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมมีสัดส่วนหนี้สินสูงถือเป็นภาระผูกพันระยะยาวที่ต้องจ่ายตามเงื่อนไขในรูปของผลประโยชน์หลังออกจางาน เช่น เงินบำเหน็จ บำนาญ และผลประโยชน์อื่นหลังออกจางาน เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้มีผลกระทบต่อความยั่งยืนทางการเงินของทุนหมุนเวียน เนื่องจากปัจจุบันอายุขัยเฉลี่ยของสมาชิกเพิ่มขึ้นส่งผลให้ทุนหมุนเวียนมีภาระในการจ่ายผลประโยชน์ เช่น เงินบำนาญ ในระยะเวลาที่ยาวนานกว่าที่คาดการณ์ นอกจากนี้ ค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น อาจส่งผลให้มีการปรับปรุงกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพ

ดังนั้น หากทุนหมุนเวียนไม่สามารถบริหารจัดการเงินลงทุนที่มีอยู่จำนวนมากได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้ผลตอบแทนจากการลงทุนไม่เพียงพอต่อภาระผูกพันระยะยาวที่เพิ่มขึ้นในอนาคต อาจก่อให้เกิดช่องว่างทางการเงินระหว่างภาระผูกพันในอนาคตกับมูลค่าปัจจุบันของสินทรัพย์รวมของกองทุน นำไปสู่ความเสี่ยงต่อสภาพคล่องและเสถียรภาพทางการเงินในระยะยาว

ซึ่งหากทุนหมุนเวียนขาดสภาพคล่องอาจจำเป็นต้องใช้มาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญ เช่น การขอรับจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน เพื่อเสริมสภาพคล่อง ซึ่งจะก่อให้เกิดภาระทางการคลังต่อรัฐบาล หรือการปรับโครงสร้างผลประโยชน์ เพื่อทบทวนความจำเป็นในการปรับอัตราเงินสมทบหรือปรับลด/ปรับปรุงผลประโยชน์ตอบแทนที่สมาชิกจะได้รับในอนาคต เพื่อรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการเงินของทุนหมุนเวียน

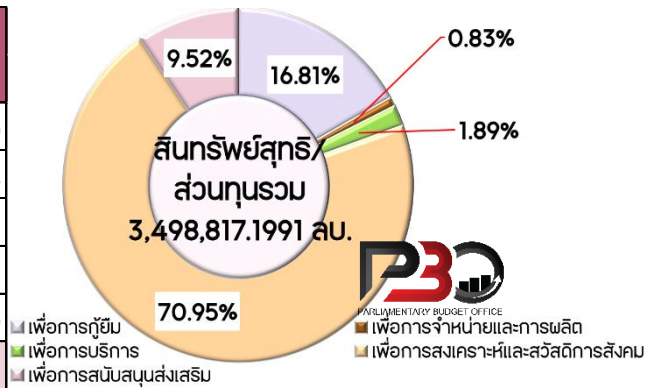
ทั้งนี้ หนี้สินของทุนหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นหนี้สินของกองทุนประกันสังคม จำนวน 2,062,959.5128 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.41 ของหนี้สินรวม ซึ่งเป็นประโยชน์ทดแทนค้างจ่ายผู้ประกันตน โดยจะจ่ายคืนเมื่อครบกำหนดตามเงื่อนไข นอกจากนี้ ยังมีกองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศมีหนี้สิน จำนวน 55,952.7787 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.50 ของหนี้สินรวม และกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

มีหนี้สิน จำนวน 53,279.5634 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.39 ของหนี้สินรวม

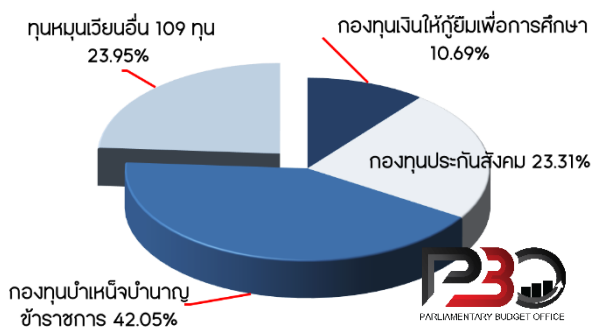
1.3 สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนของทุนรวม มีทั้งสิ้น จำนวน 3,498,817.1991 ล้านบาท โดยทุนหมุนเวียนเพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมมีสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนของทุนรวม **สูงที่สุด** จำนวน 2,482,373.6560 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 70.95 ของสินทรัพย์สุทธิฯ ขณะที่ทุนหมุนเวียนเพื่อการจำหน่ายและผลิตมีสินทรัพย์สุทธิฯ **ต่ำที่สุด** จำนวน 28,992.1294 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.83 ของสินทรัพย์สุทธิฯ รายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนของทุนรวม
เพื่อการกู้ยืม	588,262.6590
เพื่อการจำหน่ายและการผลิต	28,992.1294
เพื่อการบริการ	66,174.7087
เพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	2,482,373.6560
เพื่อการสนับสนุนส่งเสริม	333,014.0460
ผลรวมทั้งหมด	3,498,817.1991

ที่มา: ระบบ NBMS กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

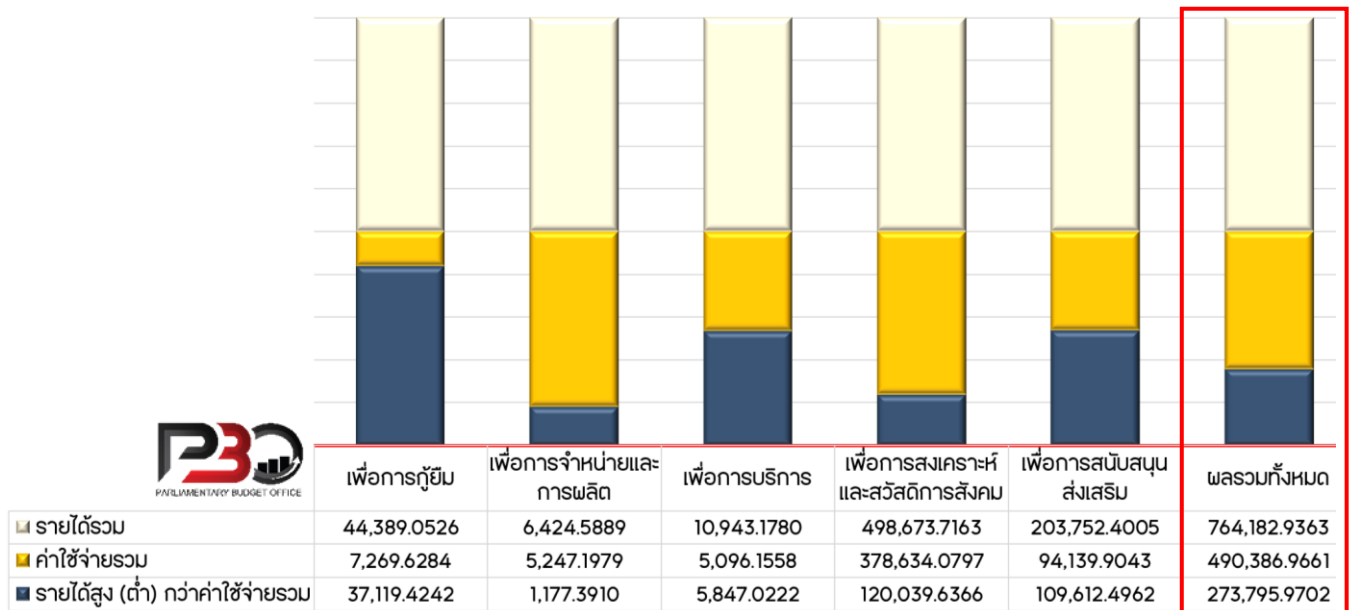
ทั้งนี้ สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนของทุนรวม ส่วนใหญ่เป็นของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จำนวน 1,471,221.2743 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.05 ของสินทรัพย์สุทธิฯ รวม และกองทุนประกันสังคมมีสินทรัพย์สุทธิฯ จำนวน 815,555.6061 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.31 ของสินทรัพย์สุทธิฯ รวม และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีสินทรัพย์สุทธิฯ รวมจำนวน 374,019.8910 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.69 ของสินทรัพย์สุทธิฯ รวม ซึ่งภาระหนี้สิน

ของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกองทุนประกันสังคมเป็นภาระที่เกิดจากเงินทดแทนตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

2. รายได้ ค่าใช้จ่าย และรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย ของทุนหมุนเวียน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568 ทุนหมุนเวียนมีรายได้รวมทั้งสิ้นจำนวน 764,182.9363 ล้านบาท และค่าใช้จ่าย จำนวน 490,386.9661 ล้านบาท ส่งผลให้มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย จำนวน 273,795.9702 ล้านบาท รายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

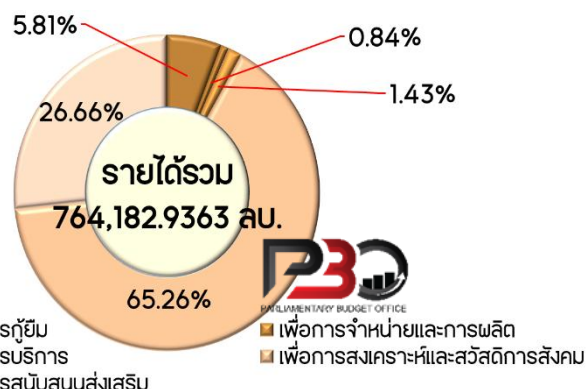

ที่มา: ระบบ NBMS กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

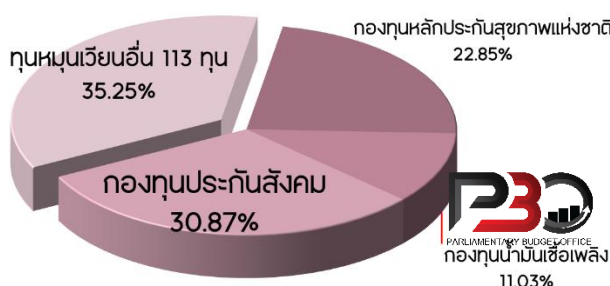
2.1 รายได้รวม มีทั้งสิ้น จำนวน 764,182.9363 ล้านบาท โดยทุนหมุนเวียนเพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมมีรายได้สูงสุด จำนวน 498,673.7163 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 65.26 ของรายได้รวม ขณะที่กองทุนเพื่อการจำหน่ายและการผลิตมีรายได้ต่ำที่สุด จำนวน 6,424.5889 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.84 ของรายได้รวม

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	รายได้รวม
เพื่อการกุศล	44,389.0526
เพื่อการจำหน่ายและการผลิต	6,424.5889
เพื่อการบริหาร	10,943.1780
เพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	498,673.7163
เพื่อการสนับสนุนส่งเสริม	203,752.4005
ผลรวมทั้งหมด	764,182.9363

ที่มา: ระบบ NBMS กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

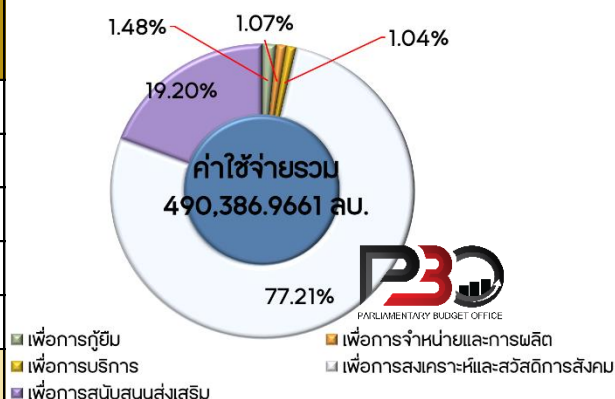
ทั้งนี้ รายได้ของทุนหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นของกองทุนประกันสังคม จำนวน 235,876.6483 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.87 ของรายได้รวม รองลงมาเป็นกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีรายได้ จำนวน 174,585.9503 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.85 ของรายได้รวม เป็นรายได้ที่เกิดจากรัฐอุดหนุน

ให้เพื่อจัดสวัสดิการแก่ประชาชนในการรักษาพยาบาล นอกจากนี้ ยังมีกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีรายได้จำนวน 84,313.5586 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.03 ของรายได้รวม

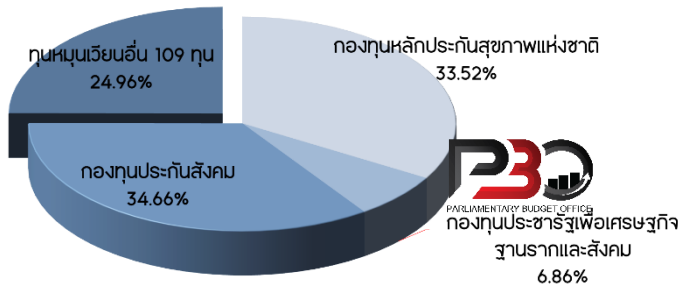
2.2 ค่าใช้จ่ายรวม มีทั้งสิ้น จำนวน 490,386.9661 ล้านบาท โดยทุนหมุนเวียนเพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม มีค่าใช้จ่ายสูงสุด จำนวน 378,634.0797 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 77.21 ของค่าใช้จ่ายรวม ขณะที่ทุนหมุนเวียนเพื่อการบริหารมีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด จำนวน 5,096.1558 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.04 ของค่าใช้จ่ายรวม

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ค่าใช้จ่ายรวม
เพื่อการกุศล	7,269.6284
เพื่อการจำหน่ายและการผลิต	5,247.1979
เพื่อการบริหาร	5,096.1558
เพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	378,634.0797
เพื่อการสนับสนุนส่งเสริม	94,139.9043
ผลรวมทั้งหมด	490,386.9661

ที่มา: ระบบ NBMS กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

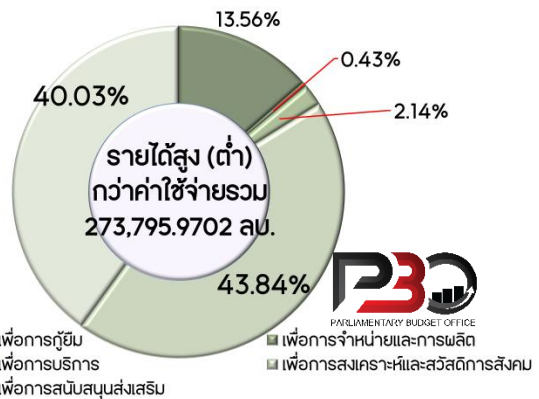
ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของทุนหมุนเวียน เป็นของกองทุนประกันสังคมมีค่าใช้จ่าย จำนวน 169,979.4090 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34.66 ของค่าใช้จ่ายรวม รองลงมา คือ กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริการสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 จำนวน

164,364.9479 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33.52 ของค่าใช้จ่ายรวม และกองทุนภาครัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมมีค่าใช้จ่าย จำนวน 33,638.3168 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.05 ของค่าใช้จ่ายรวม

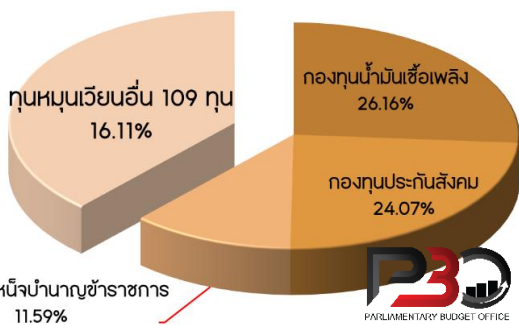
2.3 รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายรวม มีจำนวน 273,795.9702 ล้านบาท โดยทุนหมุนเวียนเพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสูงสุด จำนวน 120,039.6366 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.84 ของรายได้ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายรวม ในขณะที่ทุนหมุนเวียนประเภทเพื่อการจำหน่ายและการผลิต มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด จำนวน 1,177.3910 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.43 ของรายได้ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายรวม

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายรวม
เพื่อการกุศล	37,119.4242
เพื่อการจำหน่ายและการผลิต	1,177.3910
เพื่อการบริการ	5,847.0222
เพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	120,039.6366
เพื่อการสนับสนุนส่งเสริม	109,612.4962
ผลรวมทั้งหมด	273,795.9702

ที่มา: ระบบ NBMS กรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

ทั้งนี้ ทุนหมุนเวียนมีผลการดำเนินงานที่สะท้อนผ่านการมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายรวมสุทธิจำนวน 273,795.9702 ล้านบาท สามารถจำแนกเป็น

1. ทุนหมุนเวียนที่มีผลการดำเนินงานเป็นบวก (รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย) จำนวน 88 ทุน รวมจำนวน 275,332.1043 ล้านบาท โดยทุนหมุนเวียนที่มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสูงสุด 3 อันดับแรก คือ กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 71,636.1454 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.16 กองทุนประกันสังคม มีรายได้สูงกว่า

ค่าใช้จ่าย จำนวน 65,897.2474 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.07 และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย จำนวน 31,721.9540 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.59 ของรายได้ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายรวม

2. ทุนหมุนเวียนที่มีผลการดำเนินงานเป็นลบ (รายได้ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย) จำนวน 24 ทุน รวมจำนวน (1,536.1341) ล้านบาท โดยทุนหมุนเวียนที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด 3 อันดับแรก คือ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ มีรายได้ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย จำนวน (402.2987) ล้านบาท กองทุนพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีรายได้ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย จำนวน (167.3731) ล้านบาท และกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีรายได้ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย จำนวน (151.2832) ล้านบาท

3. การเรียกให้ทุนหมุนเวียนนำทุนหรือกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 มาตรา 11 (4) และ (6) บัญญัติให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนมีอำนาจหน้าที่เสนอให้มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนเงินสูงสุดสำหรับทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ตามความเหมาะสมต่อคณะรัฐมนตรี และเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาการกำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุด และการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน พ.ศ. 2561 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2565 ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา 3 ไม่บังคับใช้กับกองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนเงินทดแทน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนประกันสังคม และทุนหมุนเวียนอื่นที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด

มาตรา 4 “จำนวนเงินสะสมสูงสุด” หมายความว่า จำนวนเงินที่ทุนหมุนเวียนพึงมีไว้ใช้จ่ายในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์สำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่ง

มาตรา 6 การกำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุด ให้คำนวณจากประมาณการรายจ่ายประจำปีบัญชีปัจจุบันและประมาณการรายจ่ายประจำปีบัญชีย้อนหลังไปอีกสองปี รวมกันสามรอบปีบัญชี คูณด้วยร้อยละเฉลี่ยของความสามารถในการจ่ายเงินสามรอบปีบัญชีที่ล่วงมาแล้ว

ในกรณีที่การกำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุดที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์ในวรรคหนึ่งจะทำให้ทุนหมุนเวียนใดมีจำนวนเงินสะสมสูงสุดมากเกินความจำเป็นต่อการดำเนินงานในปีบัญชีใด คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุดของทุนหมุนเวียนในปีบัญชีนั้น โดยให้คำนวณโดยนำประมาณการรายจ่ายประจำปีบัญชีปัจจุบันและประมาณการรายจ่ายประจำปีบัญชีย้อนหลังไปอีกหนึ่งปี รวมกันสองรอบปีบัญชี คูณด้วยร้อยละเฉลี่ยของความสามารถในการจ่ายเงินสองรอบปีบัญชีที่ล่วงมาแล้ว

ทุนหมุนเวียนใดเห็นว่าจำนวนเงินสะสมสูงสุดที่คำนวณตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณีจะไม่เพียงพอในการดำเนินงาน จะขอกำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุดเพิ่มขึ้นก็ได้โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

จากข้อกำหนดของกฎหมายสามารถสรุปสมการ ดังนี้

จำนวนเงินสะสมสูงสุด	= ประมาณการรายจ่าย 3 ปี (ปีปัจจุบัน+รายจ่ายย้อนหลัง 2 ปี) X ร้อยละเฉลี่ยของความสามารถในการจ่ายเงินย้อนหลัง 3 ปี
----------------------------	---

มาตรา 7 การคำนวณทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ให้คำนวณโดยนำเงินคงเหลือ ณ วันต้นปีบัญชีที่คำนวณ หักด้วยจำนวนเงินสะสมสูงสุดที่คำนวณได้ตามมาตรา 6

เงินคงเหลือตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึง เงินฝากกระทรวงการคลัง เงินฝากธนาคาร และเงินที่นำไปลงทุนหาผลประโยชน์ด้วย

จากข้อกำหนดของกฎหมายสามารถสรุปสมการ ดังนี้

ทุนหรือผลกำไรส่วนเกิน	= เงินคงเหลือ ณ วันต้นปีบัญชีปัจจุบัน - จำนวนเงินสะสมสูงสุด
------------------------------	---

ทั้งนี้ จากการติดตามมติคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกรมบัญชีกลางในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนยังไม่มีมีการเรียกทุนหมุนเวียนนำทุนหรือกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินปีบัญชี พ.ศ. 2568

4. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของทุนหมุนเวียน

ทุนหมุนเวียนได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นเงินอุดหนุน จำนวน 34 ทุน เป็นงบประมาณ จำนวน 276,484.7077 ล้านบาท การเบิกจ่ายเงินทุกรายการต้องเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการทุนหมุนเวียน และเห็นชอบจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด โดยข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบ

อิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) มีงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลงรายการ จำนวน 276,484.7077 ล้านบาท เบิกจ่ายรวม จำนวน 276,484.7077 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 100 รายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ทุนหมุนเวียน	งบประมาณตาม พรบ.	งบฯ หลังโอน/เปลี่ยนแปลง	ผลการเบิกจ่าย	
			สิ้นสุดปีบัญชี 2568	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	276,484.7077	276,484.7077	276,484.7077	100.00
1. กองทุนการแพทย์ฉุกเฉิน	1,092.3092	1,092.3092	1,092.3092	100.00
2. กองทุนคุ้มครองเด็ก	45.0000	45.0000	45.0000	100.00
3. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	4,572.9829	4,572.9829	4,572.9829	100.00
4. กองทุนจัดรูปที่ดิน	1,335.0000	1,335.0000	1,335.0000	100.00
5. กองทุนพระราชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม	50,400.0000	50,400.0000	50,400.0000	100.00
6. กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	292.0000	292.0000	292.0000	100.00
7. กองทุนผู้สูงอายุ	67.0000	67.0000	67.0000	100.00
8. กองทุนพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	24.1953	24.1953	24.1953	100.00
9. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	789.0000	789.0000	789.0000	100.00
10. กองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย	5,000.0000	5,000.0000	5,000.0000	100.00
11. กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	40.0000	40.0000	40.0000	100.00
12. กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง	170.0000	170.0000	170.0000	100.00
13. กองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา	950.0000	950.0000	950.0000	100.00
14. กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	6,983.6546	6,983.6546	6,983.6546	100.00
15. กองทุนเพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภา	220.1844	220.1844	220.1844	100.00
16. กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย	6.0000	6.0000	6.0000	100.00
17. กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	80.0000	80.0000	80.0000	100.00
18. กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร	1,200.0000	1,200.0000	1,200.0000	100.00
19. กองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	795.0000	795.0000	795.0000	100.00
20. กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม	75.0000	75.0000	75.0000	100.00
21. กองทุนส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา	22.8999	22.8999	22.8999	100.00
22. กองทุนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ	11.5000	11.5000	11.5000	100.00
23. กองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุ	15.0468	15.0468	15.0468	100.00
24. กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม	74.3604	74.3604	74.3604	100.00
25. กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	19,250.7699	19,250.7699	19,250.7699	100.00
26. กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	546.0000	546.0000	546.0000	100.00
27. กองทุนส่งเสริมศิลปกรรมสมัย	60.0000	60.0000	60.0000	100.00
28. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	11,946.9242	11,946.9242	11,946.9242	100.00
29. กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	168,296.8867	168,296.8867	168,296.8867	100.00
30. กองทุนการออมแห่งชาติ	656.6290	656.6290	656.6290	100.00
31. กองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่	80.0000	80.0000	80.0000	100.00
32. กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร	1,126.3644	1,126.3644	1,126.3644	100.00
33. กองทุนยุติธรรม	160.0000	160.0000	160.0000	100.00
34. เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู	100.0000	100.0000	100.0000	100.00

ที่มา : รายงานสรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2568 ระบบ GFMS กรมบัญชีกลาง

5. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

จากการติดตามมติคณะรัฐมนตรี ปีบัญชี 2568 มีมติที่เกี่ยวข้องกับทุนหมุนเวียน รวมจำนวน 10 เรื่อง

1. การจัดตั้งกองทุนภูมิอากาศ เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2568 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ไปพิจารณา ดังนี้

1.1 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความเห็นที่ ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับ การออกแบบกลไกการเข้าถึงกองทุนให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความโปร่งใส และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเกษตรกร ได้เฉพาะเกษตรกรรายย่อยได้อย่างแท้จริง

1.2 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นที่ ควรพิจารณาความเหมาะสม ความจำเป็นและโอกาสที่องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) จะสามารถสนับสนุนให้เกิดการลงทุนภายใต้กองทุนนี้ในฐานะกรรมการของกองทุนภูมิอากาศร่วมด้วย

1.3 กระทรวงพลังงาน ให้ความเห็นที่ การขอจัดตั้งกองทุนภูมิอากาศจะช่วยสนับสนุน ให้การขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำได้เร็วขึ้น และเกิดความยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถต่อยอดการดำเนินงานของกระทรวงพลังงานในการลดก๊าซเรือนกระจก จากการส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงานทางเลือก และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไปสู่เทคโนโลยีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นลบ เช่น เทคโนโลยีการผลิต พลังงานชีวภาพที่มีการดักจับและกักเก็บคาร์บอน (Bioenergy with Carbon Capture and Storage : BECCS) เทคโนโลยีการดักจับคาร์บอนก่อนและหลังการเผาไหม้ และเทคโนโลยีดักจับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศโดยตรง (Direct air capture : DAC) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ควรจะมีการจัดทำแผนการดำเนินงานทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่ชัดเจน เพื่อมิให้เกิดความล่าช้า ในการดำเนินงานของกองทุนฯ

1.4 กระทรวงมหาดไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเตรียมกระบวนการ จัดตั้งกองทุนภูมิอากาศ รวมถึงการจัดทำระบบการซื้อขายสิทธิการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนภูมิอากาศเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

พร้อมเห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ดังนี้

- ควรดำเนินการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. โดยตัดข้อความเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินในการดำเนินงาน ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในมาตรา 22 (6) ออก

- เงินรายได้ที่เกิดขึ้นก่อนการจัดตั้งกองทุนให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 จึงเห็นควรให้ตัดความในร่างมาตรา 205 ออก และเมื่อกองทุนมีผลบังคับใช้ให้ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

- ให้เร่งดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับระบบ ETS ให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี เพื่อให้จัดเก็บรายได้เข้ากองทุนภูมิอากาศได้ตามเป้าหมาย

- การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 อย่างไรก็ตามควรกำหนดตามความจำเป็นและเหมาะสม

- การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 แต่ในกรณีที่มีการกำหนดบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

2. เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2568 คณะรัฐมนตรีมีมติ 2 เรื่อง ดังนี้

2.1 รายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี 2566

2.1.1 รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี 2566 ประกอบด้วย 1) สถานะทางการเงินของทุนหมุนเวียนในภาพรวม โดยมีสินทรัพย์สุทธิเพิ่มขึ้นจากปีบัญชี 2565 ร้อยละ 8.32 และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี 2565 ร้อยละ 5.16 เนื่องจากเป็นรายได้จากเงินนำส่งเข้ากองทุนในกลุ่มน้ำมันสำเร็จรูป ซึ่งเป็นไปตามปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงประกาศกำหนด และ 2) ผลการประเมินผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน โดยมีทุนหมุนเวียนเข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน 98 ทุน จาก 113 ทุน โดยมีผลการประเมินผลการดำเนินงานเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 4.1733 คะแนน ลดลงจากปีบัญชี 2565 เท่ากับ 0.0632 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.49 เป็นทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ จำนวน 58 ทุน ผลการประเมินต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน จำนวน 38 ทุน และผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 2 ทุน ได้แก่ กองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐและกองทุนส่งเสริมและพัฒนาศึกษาสำหรับคนพิการตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเสนอ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาทราบต่อไป

2.1.2 ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลกองทุนนำผลการประเมินการดำเนินงานในปีบัญชี 2566 ของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ซึ่งมีทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน และทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผล ไปพิจารณาเพื่อกำหนดแผนแก้ไขให้ชัดเจนต่อไป

2.2 ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.

2.2.1 อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิก ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ทั้งฉบับที่ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และปรับปรุงเป็นฉบับใหม่ เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน

โดยให้รับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ดังนี้

- กระทรวงมหาดไทย เห็นว่าเกี่ยวกับการแต่งตั้งพนักงานคุ้มครองเด็กที่กำหนดให้รัฐมนตรีและองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจแต่งตั้งพนักงานคุ้มครองเด็กได้ ส่วนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจแต่งตั้งผู้ช่วยพนักงานคุ้มครองเด็กตามมาตรา 29 และ 30 ซึ่งไม่สอดคล้องกับมาตรา 18 (4) ประกอบมาตรา 31 ที่กำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมให้มีพนักงานคุ้มครองเด็กในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและต้องจัดให้มีพนักงานคุ้มครองเด็กในจำนวนที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติได้

- กระทรวงศึกษาธิการ เห็นควรกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจค้น ยึด อาวุธปืน ระเบิด ยาเสพติด หรือ ยาเสพติดอื่นใดที่นักเรียนและนักศึกษานำมาหรือพกติดตัวไป เพื่อนำส่งเจ้าพนักงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้ในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. มาตรา 85 และกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อเป็นการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่พนักงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ไว้ในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. มาตรา 85 วรรคสอง เป็นต้น

2.2.2 รับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ

2.2.3 ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับความเห็นของสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และกรุงเทพมหานครไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ทั้งนี้ มีความเห็นของส่วนราชการ 2 หน่วย โดยสำนักงาน ก.พ. เห็นว่าการกำหนดให้มีพนักงานคุ้มครองเด็กในจำนวนที่เหมาะสมตามที่ระบุในร่างมาตรา 31 นั้น หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรคำนึงถึงหลักการและแนวทางการบริหารจัดการอัตรากำลังตามที่คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ กำหนดไว้ในมาตรการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในการประชุมเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2566 และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นว่าการจัดให้มีอาสาสมัครคอยช่วยเหลือดูแลเด็กในครอบครัวในพื้นที่ ควรบูรณาการเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน และมูลนิธิต่าง ๆ ที่มีอาสาสมัครประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่อยู่แล้ว เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

3. การรับทราบรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กองทุนยุติธรรม เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2568 โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ (1) ความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานระยะเวลางานบริการของกองทุนฯ มีประชาชนเข้ามาขอรับความช่วยเหลือ จำนวนทั้งสิ้น 5,196 ราย ดำเนินการแล้วเสร็จได้ทั้งสิ้น 4,312 ราย (2) การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการกองทุนฯ เช่น การให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ จากภาครัฐได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว (3) ความสำเร็จในการช่วยเหลือประชาชน จำนวน 2,567 ราย เป็นเงินจำนวน 224.13 ล้านบาท (4) ผลการดำเนินงานที่สำคัญตามภารกิจของกองทุนฯ เช่น ช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี จำนวน 2 คดี การขอล่าเหยื่อชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย จำนวน 2 คดี และการช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจำนวน 1 คดี (5) การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนประจำปีบัญชี 2567 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.05 คะแนน (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) และ (6) รายงานของกองทุนฯ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567 ประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

4. การรับทราบรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567 (เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน) เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2568 ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว เห็นว่าถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเสนอ

5. การรับทราบรายงานผลการเรียกให้ทุนหมุนเวียนนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ปีบัญชี 2567 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2567 เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2567

6. การรับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี 2565 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2567 เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบต่อไป

7. เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2567 คณะรัฐมนตรีมติ 2 เรื่อง ดังนี้

7.1 เห็นชอบการขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2567 เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อรองรับการเกษียณผ่านโครงการ

สลากสะสมทรัพย์เพื่อเงินออมยามเกษียณ โดยเปลี่ยนชื่อโครงการ จากเดิม “โครงการสลากสะสมทรัพย์เพื่อเงินออมยามเกษียณ” เป็น “โครงการสลากออมทรัพย์เพื่อเงินออมยามเกษียณ (สลากเกษียณ)” และเพิ่มเติมหลักการกรณีผู้ที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ให้ซื้อสลากของกองทุนต่อไปได้ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

7.2 อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 โดยแก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ให้รวมถึงการส่งเสริมการออมทรัพย์โดยการออกและขายสลากและกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกที่ซื้อสลากให้ครอบคลุมทั้งสมาชิก กอช. ในปัจจุบันและผู้ประกันตนตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 (บุคคลทั่วไปที่ประกอบอาชีพอิสระหรือแรงงานนอกระบบที่ไม่มีนายจ้าง เช่น พ่อค้า แม่ค้า แม่บ้าน รับจ้างทั่วไป ฟรีแลนซ์) เพื่อสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกมีการซื้อสลากเป็นการออมเงินอีกรูปแบบหนึ่ง รวมทั้งสามารถเป็นกลไกการออมเพื่อการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบให้มีการสะสมเงินออมได้อย่างเพียงพอและต่อเนื่องในระยะยาวเพื่อรองรับการเกษียณ และการเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-Aged Society) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้ความเห็นของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ที่เห็นควรพิจารณาออกแบบโครงสร้างการดำเนินโครงการ รูปแบบ จำนวนเงินรางวัล และการใช้แหล่งเงินให้มีความเหมาะสมที่จะทำให้โครงการมีความยั่งยืนและไม่พึ่งพางบประมาณเพียงแหล่งเงินเดียว และต้องมีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่ชัดเจนทั้งในด้านกระบวนการบริหารจัดการโครงการการบริหารการออกสลาก ความพร้อมของระบบงานที่เกี่ยวข้องในทุกมิติ ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

7.2.1 รับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ออกตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

7.2.2 ในส่วนของค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในปีที่ 1 เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว และค่าใช้จ่ายในปีที่ 2 และ 3 รวมทั้งเงินรางวัลที่จะขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีให้กระทรวงการคลังและกองทุนการออมแห่งชาติดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

7.2.3 ให้กระทรวงการคลังและกองทุนการออมแห่งชาติบริหารจัดการกองทุนเพื่อจัดหาประโยชน์ และการลงทุนจากเงินที่สมาชิกซื้อสลากเพื่อการออมให้เป็นไปด้วยความรอบคอบและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิกตามนัยมาตรา 42 และมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 อย่างเคร่งครัด รวมทั้งให้ความเห็นของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย ดังนี้

- คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เห็นควรให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการเงินสะสมของสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง และปลอดภัย โดยควรหาแนวทางการบริหารจัดการเงินสะสมให้ได้ผลตอบแทนที่ดีกว่าอัตราผลตอบแทนความคาดหวัง (Benchmark) ภายใต้ความเสี่ยงที่เหมาะสมตามแผนการลงทุนระยะยาวต่อไป

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นว่ากระทรวงการคลังและ กอช. ควรร่วมกันเตรียมความพร้อมในการศึกษาความเหมาะสมของการเพิ่มทางเลือกให้สมาชิกสามารถเลือกออมเงินต่อไปได้หลังอายุครบ 60 ปี โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีอาชีพอิสระและยังต้องประกอบอาชีพต่อไปได้

8. การรับทราบรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566 ของกองทุนเพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภาและเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2567 ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบแล้ว เห็นว่าถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

6. ข้อเสนอแนะ

1. การจัดตั้งทุนหมุนเวียนเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการของรัฐในด้านต่าง ๆ ได้อย่างคล่องตัว และสะดวก แต่การจัดตั้งทุนหมุนเวียนจำเป็นต้องคำนึงถึงภาระงบประมาณในปัจจุบันและในอนาคต ทั้งนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพการบริหารงานของส่วนราชการที่ไม่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องจัดตั้งทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐ

2. กองทุนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการในการทำงานให้เกิดความเชื่อมโยงต่อตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain : ต้นน้ำ - กลางน้ำ - ปลายน้ำ) สามารถบูรณาการกันได้ดีทั้งฐานข้อมูลและการดำเนินงาน นอกจากนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีหน่วยงานกลาง และระบบฐานข้อมูลทุนหมุนเวียนให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างเป็นระบบและครอบคลุมทุกมิติ การดำเนินงาน

3. คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน (คทบ.) ควรพิจารณาดำเนินการศึกษา และประเมินความยั่งยืนทางการเงินระยะยาวของทุนหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพิจารณาปรับโครงสร้างผลประโยชน์ หรืออัตราเงินสมทบ เพื่อสร้างความยั่งยืนทางการเงินของทุนหมุนเวียนเพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมต่อไป

4. ควรมีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนที่เป็นเครื่องมือในการกระตุ้น การขับเคลื่อนที่จะช่วยสนับสนุนในการปรับโครงสร้างและขับเคลื่อนเศรษฐกิจการลงทุนทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นรูปธรรมเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการเร่งรัดให้ทุนหมุนเวียนรายงานผลผ่านระบบ NBMS ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกกองทุน และเร่งรัด การพิจารณาสถานะการยุบ/รวมกองทุนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

